No. 91 — 87
CUMARTESİ 5 Mart 1949
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam mânasile bitaraf siyasî hoşsohbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2, TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi: 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon - 25100 — Posta Kutusu: 816

AYDEDE

SUDA NAKIŞLAR

Issız Saraylar Beldesi

Büyük Millet Meclisini taklid ederek gece müzakereleri yapan bizim Şehir meclisimizde operatör Cemil Topuzlu, Dolmabahçe sarayile bahçesinin bütün Demokrat memleketlerde olduğu gibi halka açılması lâzımgeldiğini söyledi.

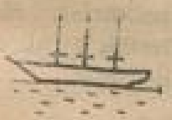

Bu zat bilmeden, incelemeden lüzum görüp kanaat hasıl etmeden bir fikir ve teklif ileri sürmez. Dediği doğru olmalı; halk Dolmabahçe sarayının şimdilik içinden değilse de bahçesinden, rıhtımından, deniz manzarasından faydalanmalıdır.

Biçare İstanbul! Üç tarafı denizle çevrildiği halde denize hasrettir; yani bu şehrin halkı deniz kenarına inemez. İnse de oturacak yer, dolaşacak rıhtım, oyalanacak medeni şekilde vasıtalar bulamaz.

Evvelâ Beyoğlu kısmı ahalisi deniz kenarına kavuşmak için ta Arnavut köyüne kadar gitmek zorundadır. Galatasaraydan, Taksimden, Maçkadan, Beşiktaş tepelerinden inen insanlar Karaköy - Arnavut köy arasının duvarlar, saraylar, depolar, fabrikalarla örtülü olmasından dolayı denizi kıyısından seyredemezler. Deniz üstüne kurulmuş kahve, gazino gibi şeyler bile yoktur. Lidoyu, Beşiktaş iskele kahvesini yer diye sayamayız.

Binaenaleyh Dolmabahçe sarayı bahçesile rıhtımının halka açılması adetâ bir zarurettir. Zaten bu sarayın fazla geniş ve büyük olması dolayisile sene de ancak bir iki defa İstanbulu teşrif edecek Cumhurreislerine ikametgâh vazifesi görmesi, masraflı, külfetli olduktan başka fazla bir gösteriştir de...

Dolma bahçe sarayından başka Beylerbeyi sarayı da kapalı duruyor. Onun pek latif olan parkından vatandaşların istifade etmemesine ne kadar şaşsak azdır.

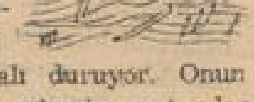

Küçüksu kasrı da muattal..

Şehrimize gelen devlet başkanlarının zaten pek kısa süren ikametleri müddetince yazın Florya köşkü, kış mevsiminde de Yıldız sarayı dahilindeki müteaddit "şale,, lerden biri, bir kaçı pek âlâ kifayet eder. Bunları tabiidir ki Cumhur başkanlık makamını küçümsememizden değil, Topuzlunun dediği gibi demokratik memleketler usulüne uymamız icabetmesinden, bir de hayatiyetini kaybetmiş, kapıları örtük, perdeleri inik, bahçesinde ve rıhtımında ecinniler top oynayan hazin ve hâli saraylar manzarasından İstanbulu kurtulmuş görmek için yazıyoruz.

İstibdat devrinde de Dolmabahçe, Beylerbeyi, Küçüksu sarayları ve kasırları tıpkı şimdiki gibi halkın istifade edemediği mesdut ve mestur binalardı. Vaziyet pek değişmedi. Yine kapılar kapalı, perdeler inmiş, bahçeler bom boş, muhafızlar nöbette, derin bir sükût ve korkunç bir hareketsizlik!

İstanbul neden ıssız saraylar beldesi olarak kalmakta devam etsin?

AYDEDE

OPERETTE

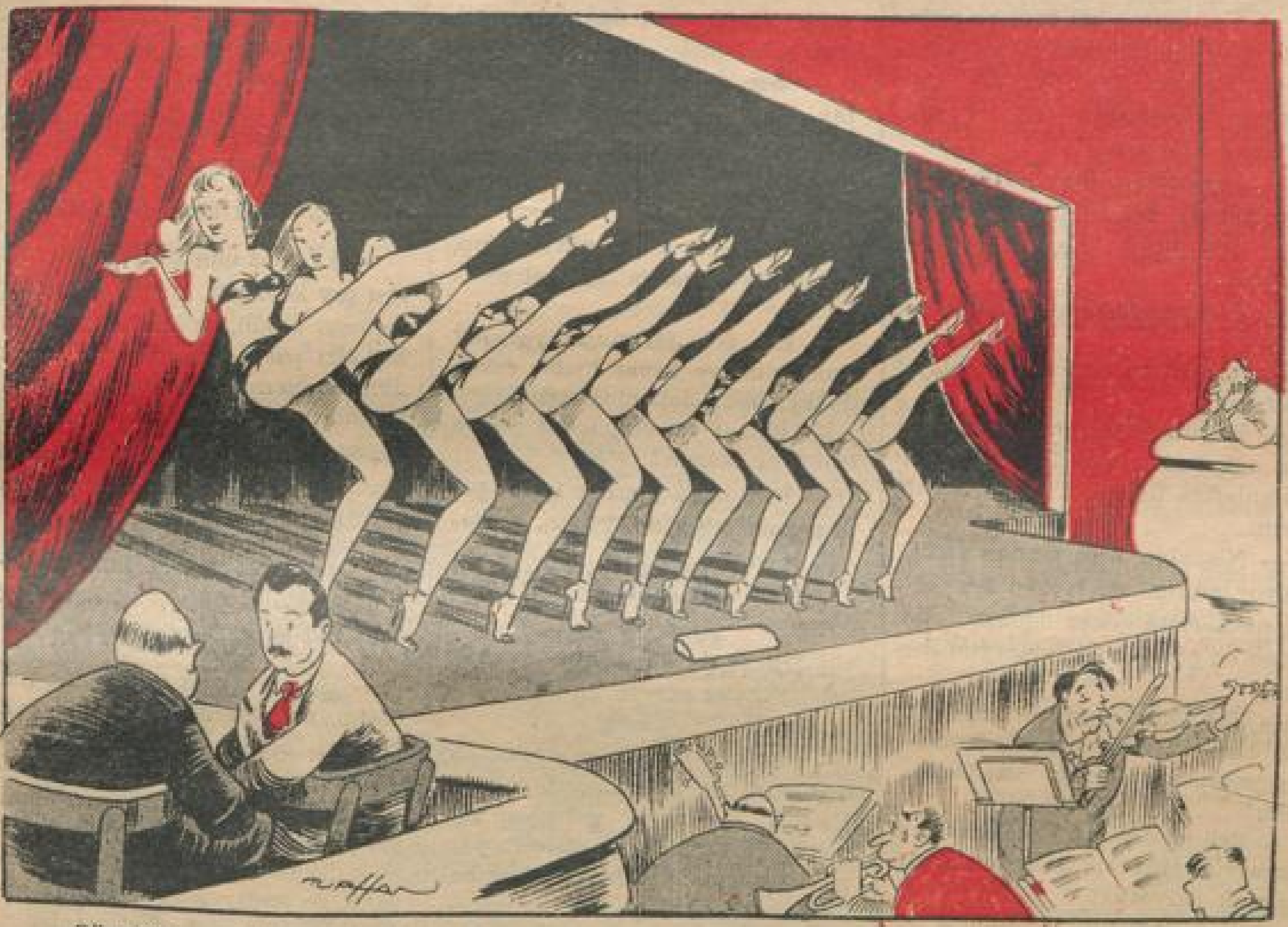

Günaltay — Azizim Aksal!... Ne zaman buraya gelsek bizim bütçe aklıma geliyor!..

KAHRAMAN İTFAİYEMİZ

En iptidai ve noksan techizatla çalıştıkları eski devirlerde bile İstanbul itfaiye erleri belki dünyanın hiç bir şehrindeki itfaiyeye nasip olmamış bir kahramanlık destanı vücude getirmişlerdir. İstanbul itfaiyesi fedakârlıkla, feragatle, en yüksek insanî duygularla dolu bir tarihe maliktir. Bizim gibi bu zavallı ahşap ve bakımsız beldenin muazzam yangınlarını görmüş olan nesil, itfaiyemize karşı derin bir hayranlık besler. İtfaiye erlerinin patlak hortumlar, susuz çeşmelerle musluklara ve yangın yerlerine yaya koşmalarına rağmen neler yaptıklarını biz çok iyi biliriz.

İtfaiyemiz, fedakârlık icabeden her zaman kendini ortaya atmaktan kaçınmamış, şanlı tarihini unutulmaz, akıldan çıkmaz bin bir menkibe ile süslemiştir.

Sütlücedeki feci hadise, bugün de ortaya koymuştur ki; O ruh ve feragat bugünkü erlerimizde ve şeflerinde de mevcud. Son felâkette yine kahramanlığın yeni ve parlak delilini müşahede ettik: şehit düşenlere kendi evlâdlarımız gibi acıdık. İtfaiyemizdeki yüksek faziletle iftihar ediyoruz. Zamanın her sahada yaptığı ahlâki sarsıntı hamdolsun bu teşkilâta işleyememiş. Allah sizlerden razı olsun, aslan delikanlılar!

Kadınlar Birbirlerini Ne Çok Severlermiş

— Şekerim, dün senin kabul gününe gelemedim, kusura bakma...

— Ya! Gelmedin miydi? O kadar kalabalıktı ki, hiç farkında değilim.

— A... sahi! Bir aralık uğradımdı ama tamamen unutmuşum.

— Yeni robumu nasıl buldun? Her gören bayıldı.

—Hakikaten fevkalâde... Ben zaten her zaman söylerim, senin terzin öyle zevk sahibidir ki, bir telgraf direğine bile elbise dikse yakıştırır.

— Kardeşim, şu benim gittiğim güzellik enstitüsüne gitsene... Fevkalâdedir... Seni öyle bir değiştirip güzelleştirir ki.... Tanınmıyacak hale sokar...

— Nişanlımın dün hediye ettiği yüzüğü beğendin mi?

— Çok güzel... Keşke sahici olsaydı...

— Yalancı olduğunu nereden çıkardın?

Kuyumcu musun? Nasıl anlayabilirsin?

— Kuyumcu değilim tabii, taştan anlamam amma insanları çok iyi anlarım, üstelik nişanlını da tanırım..

— Nişanlım Amerikadan geldi. biliyor musun oradayken her kese, memlekete döner dönmez, dünyanın en güzel kızını alacağım dermiş...

— Vah, vah! doğrusu buna çok üzüldüm, iki sene nişanlı durduktan sonra sana bunu yapmamalıydı!.

— Sen ne dersin? Ben hemen evlenmeyip daha epi zaman nişanlı kalmak istiyorum.

— Çok haklısın... Nişanlılık ne kadar uzarsa, evlilik kısalır, ikiniz de kârlı çıkarsınız.

— Nişanlım o kadar dalgın ki..

— Evet! Ben de dikkat ettim, geçen akşam mütemadiyen beni, sen zannediyordu...

— Sana bir şey söyliyeyim mi, artık nişanlımdan bıktım yoruldum...

— Sen de, peşinden dolaşmaktan vaz geç dinlenirsin..

— Sen ne dersin? Bana ne türlü bir koca bulmamı tavsiye edersin?

— Kocaları bir tarafa bırakıp, bekâr bir adamla nişanlanmalı....

— Sen beni ne zannediyorsun? Daha şimdiye kadar hiçbir erkek dudağı bana dokunmamıştır..

— İftihar mı ediyorsun, yoksa üzülüyor musun?

— İnan bana şimdiye kadar yedi gencin teklifine "hayır,, cevabını verdim...

— İnandım tabii, ne satıyorlardı...

— Biraz da başka şey konuşalım.. Bu yaz nereye gitmek niyetindesiniz?..

— Bilmiyorum... Daha karar vermek için çok erken...

— B... ye niçin gelmiyor sunuz?... Çok güzel yer... Geçen yaz pek çok eğlenmiştik... Bir kır balosunda da zarif giyinme müsabakası yapıldı, birinci oldum...

— O! Ben daha canlı daha kalabalık yerlerden hoşlanırım .

Sonra Ekmeğimden Olurum

Malesherbes pek acaip yürürdü: kamburunu çıkarır, dışa doğru basar, serpe serpe giderdi. Gençliğinde Paris'in meşhur dans ve tavrı hareket muallimi Marcel'in talebesi de olmuştu..

Gel zaman git zaman günün birinde Malesherbes Nazır oldu, Marcel kendisini ziyaret etti. Malesherbes:

— O, buyurun üstad, dedi, bir isteğiniz mi var?

— Sizden mühim bir şey ricaya geldim.

— Estağfurullah, ne gibi?

— Bu, gerçi sizin için kıymetsiz bir mesele, fakat benim için...

— Rica ederim, elimden geleni yaparım.

— Allah aşkına, kimseye vaktiyle benim talebem olduğunuzu söylemeyin, sonra ekmeğimden olurum!..

FIKRALAR

Ümit Dünyası Bu..

Bir kadın hasta çocuğunu doktora getirdi. Doktor muayene ederken sordu:

— Bana getirmeden bu çocuğa ilâç milâç yaptınız mı?

Temiz kalbli anne şöyle dedi:

— Yapmaz olur muyum hiç! Halası çay kaynattı, komşu kadın bir melhem sürdü, dedesi lâpa verdi, hiç biri para etmedi. Eh, ümit dünyası bu... Bir de size getireyim dedim.

— Sence, kendinde bulduğun en büyük kusur nedir?

— Kendimi beğenmem... Aynanın karşısına geçip, saatlerce güzelliğimi seyrederim...

— Bu bir kusur sayılamaz kardeşim, bu olsa olsa hayali çok kuvvetli bütün kadınların yaptığı şeydir.

— Zaten rahatsızsın, inşallah gevezeliklerim seni yormamıştır?

— Bilâkis, daima sen geldiğin vakit ne kadar yorgun olsam, gideceğin vakit o kadar canlanır, neşelenirim...

★

Güzellik Kraliçesi

Paris polis müdürü bir emirname neşrederek güzellik kıraliçesi seçimlerini yasak etmiştir. Kararda şöyle denilmektedir:

"Genç Fransız kızları iyi bir zevce olmağı öğrenmelidirler. Hayattaki gayeleri (güzellik kıraliçesi) unvanını almak değildir...

Meşhurların Evlenme Yaşları

Dante, 24 yaşında evlenmişti; Mozart ise 26 yaşında... Yine o yaşta evlenenlerden biri de Franklin'dir. Napoléon, Byron, Washington 26 yaşında izdivac ettiler.

Rossini ilk defa 30, ikinci defa 44 yaşında evlenmiştir. Shiller 31, Aristophane 36 ve Luther 42 yaşında dünya evine girdiler.

İzdivac hususunda acele etmeyenlerden biri Buffon'dur: Evlendiği zaman 55 yaşındaydı. Goethe'ye gelince tam 70 yaşındayken evlenmiştir.

Suyu Nereden Geliyor?

Ömründe hiç yeldeğirmeni görmemiş ve bütün değirmenlerin su ile işlediğini sanan bir adam, bir yerde yeldeğirmeni görünce pek şaşar ve ne olduğunu yanındakine sorar!

— Bu ne biçim şey böyle?

— Buna yeldeğirmeni denir?

— Peki onu anladık ama, bu yeldeğirmenine su nereden gelir?

Masraf Olmasın!

Zengin kumaş tüccarı Levimeyer ölür. Yatağının etrafında ağlaşan üç oğlu, babalarının cenazesini nasıl kaldıracaklarını konuşmaya başlarlar.

Büyük oğlu, cenazenin birinci derecede kaldırılmasını teklif eder.

İkincisi, babalarının çok sade bir adam olduğundan üçüncü derecede kaldırılırsa onun arzusuna göre hareket etmiş olacakalrını söyler.

En küçükleri de, eğer cenaze fakirlerin ki gibi kaldırtılırsa babalarının huyuna göre davranmış olacaklarını söyler!

„Bu son sözler söylenir söylenmez, müteveffa Levimeyer uyanır ve can çekişen bir sesle inler gibi:

— Hayır, hayır evlâdlarım, ben mezarlığa kadar yaya gitmek istiyorum.

Siyonist — Haydi evladlarım. Palestina sokaklarına yağan altunları toplamaya koşun..
Müritler — Muhterem peder, sen de bizimle beraber gelmiyor musun?
Siyonist — Hayır çocuklar... Ben burada kalıp eskicilik etmeğe karar verdim!..

MOLLA BEYİN BALDIZI

Yazan: Sermet Muhtar Alus

— TEFRİKA No: 15 —

— Ben de istihkâm yüz başısı Samiyi, yani paskal Samiyi bekliyorum. Bilirsiniz a, Paskalın ipile kuyuya inilmez. On dakika, bir çeyrek daha durup beşe yirmi kala vapurile basacağım Kadıköyüyüne. Ahmet Paşanın damadı Pertev beyi tanırsınız. Miralay ve yaveranı hazreti şehriyariden olanı bacanağıdır, o değil. Bu dediğim küçük damadıdır; Hariciye Nezareti İstişare odasında muavin, sülün gibi delikanlıdır. Gayet âlâ kemençe de çalar, bileceksiniz canım!..

— Her neyse, bilemedim... Ey sonra...

— Miri mumaileyhle, Modada Modapalas otelinin karşısındaki ağaçların altında buluşacağız!

Bıyıklarını burarak,

— Benati lâtifei Havvanın en şıkları, en fiyakalıları hep orada hâzır ve nâzır olacaklarmış. Kendilerine bir mahalli mahsusa tefrik edilmiş ama Mamada, Libede, Çırçırdaki gibi kafesli mafesli değil. Gözün tuttuğile uyuş, hattâ ailedenmiş, kadınlı erkekli gelinmiş gibi istediğin kadar konuş, halleş..

Göz kırptı:

— Lâkırdı aramızda, Pertev beyin âşinası iki gaco da teşrif buyuracaklar!

İdris molla sendeledi. Başından bir kova kaynar su dökülmüşe döndü: Acaba onlar mı?

Allaha ısmarladığı çekip hemen Rifattan ayrıldı. Karar vermişti:

Modadaki otelin karşısını, hanımlara ayrılan mahalli mutlaka yoklamalı...

Antuanın dürtüşlerine; Karaköy, kuaför, gazina kelimelerini tekrarlayışlarına aldırış etmiyerek vapur biletlerini aldı. 11 numaralı yandan çarhlıya girdiler.

İKİ AHBAP ÇAVUŞ MODA KAYIK YARIŞLARINI BOYLUYORLAR...

Kadıköyünden bindikleri faytonu, Moda iskelesine inen yokuşun başında durdurarak indiler. Moda palasın önünden buruna doğru yürüyecekler, fakat haddin varsa adım at. Otelin karşısındaki ağaçlar altında müşterilere mahsus masalar, sandalyeler zaten varken, bunların sayısı kaç misli çoğaltılmış; kıyıya boydan boya, sıra sıra demir kanapeler, iskemleler dizilmiş..

İğne atsan yere düşmiyecek. Beyler, mösyöler, madamlar, Yeldeğirmeninin kibar yahudi çolukları, çocukları.

İki ahbap çavuş, oturanlardan müsaade isteyerek, ayaklara basıp özürler dileyerek güçlükle hanımlara tahsis edilen yere vardılar. Şaklaban Rifat, parmaklığın yanındaydı, ayni masadaki genç, Pertev bey olacak her halde.

Fesi çıkarmış, başı açık. Saçları briyantinle parıl parıl, zümbül bıyıkları kıvrık, beyaz keten elbiseli, gayet yakışıklı, parlak, bir delikanlı. Arkası deniz tarafına dönük, ağzı kulaklarında, parmaklığın bitişiğindeki iki hanımla al takke, ver külâhta...

Molla, çarpıntısının şiddetinden elini kalbinin üstüne bastıra bastıra, kadınları süzdü.

Onlar değil, biri geçkin, 45 lik; öbürü 24-25 inde, alımı çalımı yerinde, vardakosta bir taze. Yüreği rahat etmiş, derin bir oh çekmişti. Antuana kaş oynatarak fısladı:

— Lehülhamd velminne mezburelere müsadif olmadık!

Artık orada işleri ne, ne diye

— Nerede buluruz?

Abdullah düşünmede:

— Kalamıştaki, gazinocu Vasilin iki sandalı var. Oğlu Koçoya, Dimitriye kullandırıyor; Modaya, Kadıköyüne, Haydarpaşaya dönecek müşterilerini taşıtıyor ama..

— Amasını anlat!..

— Bugün yarış olduğu için onlar da yoktur.

— Aman tosun, civarda mıvarda başka birini bul.

Kıranta bir müddet kafa kurcaladıktan sonra dedi ki:

— Fenerbahçeyi bilirsiniz!

— Hay hay!

— Fenerbahçeye girilmeden önceki bostanı?

— Bilmem mi?

— Bostandan evvelki namazgâhın karşısına rastlayan balıkçı kah-

Molla bey ile Antuan yarış sahasına doğru ilerliyor etrafta Huriye ile Dürnevi araştırıyorlar.

(Roman resimlerinden)

dursunlar? Hızlı hızlı buruna doğru yürüdüler. Arka yollardan yine bayırın başına geldiler, bekleyen faytona bindiler. Sakallı, arabacıya,

— Yoğurtçuya çek! dedi.

Yoğurtçu çayırının nihayetinde, bir vakitler komik Abdürrazzak'ın tulûatoynadığı, sekiz on yıldır boş duran harap salaşın yanında durdular. Kalamış koyu, Moda açıkları sandal, kayık, kotra, çatana, vapurla dop dolu....

Her zaman kıyıda, dere boyunda sandal bulunurken, şimdi bir tek bile yok. Salaşın bahçesindeki çerden çöpten kulubede kahvecilik eden, şuna buna rakı da satan, semtin eski omuzdaşlarından Longa Abdullah faytonun yanına yaklaştı:

— Beyler, dedi, sandalını arıyorsunuz? Nafile yorulmayın, buradakilerin hepsini kaç gün evvel kiraladılar, bir tane bulamazsınız.

vesini?

— Farkında değilim ama gerisini söyle...

— Malûm a; balıkçı kısmının işi gecedir; hava karardıktan sonra denize çıkarlar. Gündüzleri dediğim kahveden eksik olmazlar; kayıklarını da oracığa çekerler. Mecidiyeyi, bilemdin otuz kuruşu uclanırsanız sizi gezdirmeğe fittirler..

— Lirayı da sökülürüz be kardeşim!

Uzatmıyalım çala kamçı namazgâhın karşısındaki kahveye geldiler. Iğrıp kayıklarının arkasına bağlanan, küçücük, döşemesiz dayamasız, kuru tahta bir sandalı 50 kuruşa tutarak, rumyoz balıkçıların biri de küreklere geçerek açıldılar.

Koy ıskarça, Fener yarım adası tarafında Şirketi Hayriyenin 37, 38, 44 numarası, 26 numaralı araba vapuru, İdarei mahsusanın iki bacalı Nüzhetiyesi, iki başlı Kalamaış'ı sıralanmış. Moda tarafında Bahriye nezaretinin, zabıtanın beylik çatanaları; İngiltere, Fransa, Almanya, Avusturya, Rusya, İtalya sefaretlerinin muşları; ecnebi müesseselere, banka direktörlerine, Anadolu şimendüferleri müdürüne ait istimbotlar; Galata rıhtımına gemi yanaştıran, limandaki şamandıralara palamar bağlayan Yunan bayraklı romörkörler....

Yarış sahasına sokulabilirsen sokul. Şirketi Hayriye, İdarei mahsusa vapurlarının önünde boydan boya Galatanın, Sirkecinin, Unkapanının tenteli sandalları; Kumkapının, Yenikapının, Samatyanın, Üsküdarın piyade kayıkları; alamanalar, salapuryalar, mavnalar....

Hepsinin içi insanla balık istifi; hepsinde şevk, şataret deme gitsin. Çoğunda udlar, kemanlar, bağlamalar, çığırtmalar, zurnalar, gırnatalar ahenkte. Kafayı çekenlerde şarkılar, türküler, maniler; kalkıp kalkıp kıvıranlar.

Bir taraftan (Çare bulan olmadı bu yareye) şarkısının naziresi

Hekim dükkân şişeleri parlıyor
Kız kardeşi baş ucunda ağlıyor

aksederken, öteden ayaklı mani araya karışıyor: ,

Adam aman... kanarya
Yarin oku değince yürektir bu.. kanar ya..

Beride kabadan çifte telli ile bilmem hangi tulumba sandığının reisi afili afili göbek atıyor. Boğaziçindeki gibi, kayıklı satıcıların bağırtıları yayılmada:

— Hanya Kayışdağı suyundan içen?

— Buz gibi gazoz!... 32 dişe mızıka çaldırıyor!

— Vişneli var, kaymaklı!..

Koca koca pol şişelerde limonata, şerbet, ceviz içi satanlar; seyyar kavun karpuz sergicilerinin sesleri:

— Tekirdağının kurabiyesi!. Kesmece pazarı, çifti kuruşa!

— Manisanın balı mısın, baklavası mısın hey mübarek?

Kayık yarışı değil, sanki panayır yeri...

Bizimkilerin ecel beşiği sandalı ayak takımı kalabalığının içine saplandı. İlerlemenin ne ihtimali var, ne de imkânı. Yarışı seyreden kim? Etraftaki kayıklarda bir faaliyettir gidiyor:

Bıçkın takımla düzgün kuklası tazeler kaş göz işaretlerile, işi kıvamına getirmiş; ahbaplığı, alış verişi kalıp sigarası, fındık fıstık teatisine kadar vardırmışlar; mezhebi geniş koca karılar memnun, teşvikte. Beraberdeki sübyanlar da hiç tek durma yok; mütemadiyen vızıltı, ağlama, ter ter tepinme:

— Susadım haminne!

— Demin iki bardak içtin, kırba mısın yumurcak?

— Dondurma isterim!

— Boğazına kor girsin kâfirin piçi. Bu güneşin altında terden sucukken dondurma yenmez; satılırsa hazırdır alimmallah!

(Devamı var)

GÜNLER GEÇERKEN

Gazeteler Tuvalete Başladı

Yevmi gazetelerde bir müddettenberi hasıl olan değişikliği görüyorsunuzdur, tabii... Hürriyete sahip olmaktan ileri gelen ferahlık başka. O, şüphesiz ki değişikliklerin en esaslısı, en güzeli, en lüzumlusu ve en faydalısıdır.

Değişiklik — Hürriyetle beraber — şekil ve manzarada da kendisini gösterdi. Şimdi gazetelerin çoğu baskı itibarile de eskisinden kat kat iyidir. Evvelâ kâğıtlar düzelmeğe başladı; renkli ilânlar çoğaldı; resimler arttı; ayrıca kliseler pek itinalı yapılıp gayet temiz çıkıyor. Kısacası gazetelerin suratı değişti.

Bu suratlar az evvel sabah tuvaletini yapmamış, saçını taramamış, dişlerini uğmamış, traş olmağa lüzum görmemiş gibiydi. İhmal ve kayıtsızlık yüzlerinden akıyordu.

Doğrusunu isterseniz bu çeki düzenin taammümüne sebep olan yahut çeki düzeni zaruri kılan hadise (Hürriyet) refikimizin bir "tarz-ı-nevin,, de intişarıdır. Yeniliği o getirdi ve bir kısım babayani meslekdaşlarını halk içine tuvaletli çıkmağa o icbar etti.

Fakat bir bakıma asıl icbar eden kuvvet, okuyuculardır. Okuyucu kütlesinin iyi kâğıda, güzel baskıya, bol resim ve renkli sayfalara karşı gösterdiği iltifat ortada (Cumhuriyet) gibi, (Vatan) gibi, tabı güzelliğini temin etmiş gazeteler dururken artık bu kafileye topal eşekle katılmanın imkânsızlığını meydana koymuş oluyordu.

Matbaalarda bir hareket, bir gayret, bir çeki düzendir gidiyor. Hele (TAN) da pür tuvalet çıkınca yevmi gazeteciliğin manzarası başkalaştı. (Tasvir) tamamile tiendâz oldu; (Yeni Sabah) iri yarı fakat tuvaleti yerinde, vardakosta bir sûret iktisab etti. Henüz değişmiyenler var, var ama onlar da elbette şıklaşacaklar.

Geniş ölçüde hazırlıklarına devam ettiği söylenen eski bir isimle çıkacak her şeyi yeni bir gazetenin de hiç birinden aşağı kalmayacağı, belki de baskı nefasetinde ileriye gideceği tahmin olunmaktadır.

Fakat...

Fakat değişen hep şekle ait kısımlardır. Henüz iç taraftan, keyfiyet bakımından tahavvül yok.

Yok ama sıra şimdi ona gelecektir. Okuyucu, hepsi iyi baskı ile çıkan gazetelerde bir de "muhteviyat,, aramak ihtiyacını duyacaktır.

Zira arzularından biri olan güzel tabı temin olununca başka şey, yani yazı kıymeti, istihbarat zenginliği, bambaşka bir siyret aramasından tabii ne olabilir?.

Gazeteciliğimize ancak o zaman en iyi mânasile değişmiş diyebileceğiz. Şimdiki manzarası şapka ve kıyafet kanununun ilk günlerini hatırlatıyor. Temenni edelim ki bu kadarcıkla kalmayalım!

R. H. K.

İsviçreye Mektup

Bizim San'at Dostları Cemiyetinin faaliyetini soruyorsun. Nurullah Berkin talebeleri orada güzel bir resim sergisi açtılar. Sergi hakikaten çok şirin ve çok sempatik. Çarşamba günü de kalabalık bir dinleyici önünde Nurullah Berk bizlere mektep hatıralarını anlattı. Cemiyet genç şairlerin, hikâyecilerin, müzisyenlerin severek gittiği bir lokal oluverdi. Orada meselâ bize 25 kuruşa Amerikayı gezdiren vaadkâr hikâyeci Naim Tiraliyi; yeni çıkmakta olan "Yazı,, gazetesi sahibi Sâlah Birseli; "Edebiyat Dünya,, sının lâzımı gayri müfariği ve son zamanlarda üst üste şiirler doğuran Orhon Arıburnunu; gençlerle arası pek iyi olan Şekip Hocayı ;"Yaşayan San'at,, gazetesinin eletaşısı ressam Cemal Tollu'yu (Sabri Fettah çayını Lebonda aldıktan sonra Cemiyete teşehhüt miktarı uğrar), yanında daima değişik kadınlarla gelen ressam Ç. Hakkıyı, meşhur olmak için bilumum duvarları yıkmakla meşgul baygın bakışlı İngilizce öğretmeni, Destan meraklısı şair Dağlarcayı; artık yüksek kaldırıma ihanet edip, küçük adasından İstanbulun ışıkları ile galeyana gelen içki düşmanı Said Faiki hep orada görebilirsin.

Cemiyetin en genç ve en faal âzâsı İstanbulun yegâne çamaşırcısı Kâmuranın oğlu Mehmettir. En yaşlı âzâsı da Prens Haydar! Büyük baba oldu hâlâ sporu bırakamadı. Ankaralı Serap evlendi biliyorsun, şimdi babası klüplerde geziyor. Ve tabii Asaf Halet Çelebi. Zaten Çelebi Cemiyetin bir nevi biblosu haline geldi. Yalnız "akşamcıları,, pek sarmadı bizim Cemiyet. Hababi de Cemiyetin bânisi Fikret Adil ortalarda yok. Ankarada olduğu söyleniyor. Görüp tanıyan varsa, insaniyet namına İstanbula dönmesi için bir ilân neşretmeyi düşünüyormuş Cemiyet âzâları, bakalım bu ... rağmen gelmezse halimiz nice olur. Cemiyet Ses tiyatrosunda bir balo vermeyi düşünüyor. ... ten bu sene nereye baksan balo. Fakat Cemiyet balosunu tiyatro salonunda verm... yeni bir şey yapmış ola... değil mi?

Sana bir daha sefere en... san bir yazı yetiştireceğim... mit ediyorum. İşittiğime ... Bayan Hayret güzel ve m... şem evinde Viyanalı art... şerefine bir kokteyl parti ha... yormuş. Ben de bir davetiy... edinip gitmek niyetindeyim. ... halde oradan bir sürü ded... du getiririm sana.

Hoşca kal canım. Fitne F...

SANAYİ MEMLEKETİ ZİRAAT MEMLEK...

Yurdumuza gelen ecnebi ... hassıslarin, iş adamlarının ... tavsiyesi şu: Zirai istihsal... arttırınız! İlâç için içlerinden ... çıkıp "Sanayinize inkişaf ... ları arayınız, yeni yeni fab... kurunuz..,, demiyor.

Bu neden? Bizi bir sanayi ... leketi olmaktan vaz geçirme... mi, kıskandıklarından mı? ... Çünkü coğrafyamız, mevcut ... madde kaynaklarımız bizim ... bir ziraat memleketi olmamı... rettiğinden.

Netekim, milletler arası ... bankası müdür yardımcısı da ... kanaatta. Diyor ki:

— Zirai istihsali arttırma... Türkiye için birinci plânda g... si icabeden bir faaliyet old... na kaniim. Kolayca mahreç ... bilecek olan zirai mahsullerini ... tırmanız icabeder. Ziraatle ... da ulaştırma işlerini, limanlar... liman tesislerini de takviye et... niz gerekmektedir.

Yabancı fabrikalar 60 kuruş... ker vermek isterlerken bizim ... rikalarımızın 198 kuruşa ... sattıkları halde yine ziyan ... lerini düşünürsek, sanayi... için sarfettiğimiz zaman ve ... ya acımamak elden gelmiyor...

İtalyada elektrik darlığı

— Evden çıkarken "şimdi elektrik şirketine gideceğim. Cer... vermezlerse görürsün yapacağımı!,, dedi.

— Ey, ne yaptı?

— Bakkaldan bir paket mum alıp geldi!

"İtalyan karik...

FELÂKETTEN DERS ALMAK

Sütlücedeki büyük infilâk faciası bize gösterdi ki bu gibi fabrikaların yeri şehir içi değildir. Hele Haliç kıyıları gibi çoğu ahşap, hepsi birbirinden harap ve perişan binalarla dolu bir sahada mermi, dinamit, barut, asid vesaire depo edilemediği gibi işlenemez de...

Allah esirgedi ve İtfaiyemiz de canını esirgemedi de felâket nisbeten hafif atlatıldı. Yoksa yangın Kasımpaşa, Hasköy, Halıcıoğlu gibi semtleri tamamile yok ederdi ve infilâk öbür kısımlara da sirayet eyleseydi bütün evler hâk ile yeksan olur on binlerce insan yersiz yurdsuz kalırdı.

Felâketten ders alalım. Kaza ve kadere teslimiyet felsefesini bırakalım; mahzurlu fabrika ve imalâthaneleri, zararı tahdit edilebilecek yerlere, taşıyalım, bu işi plânlaştıralım; icabediyorsa yeni kanunlarla da pekleştirelim.

İşin Güçlüğü

Kocası uyanır uyanmaz kadın sorar:

— Ben bu işi katiyen anlayamadım, dün gece yarısından sonra eve sarhoş döndüğün vakit nereden geldiğini, sana sormuştum. Sen de bana Artürle beraber gazinoda idik dedindi. Bir az evvel Artür telefon etti, bana Paniarowelsky'den dönüp dönmediğini sordu, bu ne demek? Neden bana doğruyu söylemedin?

— Karıcığım, ben dün gece eve geldiğim vakit Paniarowesky diyebilecek halde değildim ki.

İki Montgomery

Mareşal Montgomery'nin bir erkek kardeşi vardır; kendinden hiç bahsolunmaz. Bu zat, protestan rahibidir. Şimdi mareşal Avrupa müdafaası plânlarını hazırlamakla meşgul iken rahip kardeşi Kanadanın şimal bölgesine gitmiştir. Orada ebedi buz sahraları ortasında dini vazifesini görecektir.

Bu işin de pek güç ve zahmetli olduğu muhakkaktır.

Bir...

KÂĞIT ÜSTÜN...

Çok şükür, bü... bitti, milletvek... kilciler, hükûme... için soru önerg... tiştirmek telâşın... hatça çalışmak ...

İlk faaliyet T... belirdi. Gazetel... lar. Ankaradan ... yerinde teknik ... lacakmış, çiftçi ... larda yeni âletle... teknik ziraat us... elemanlar yetişti...

Diğer taraftan ... gereğince Amerik... son sistem ziraat... memleketimize g... hibi çiftçilerden... para ile, kimisine ... çakmış. Bu işle... için gereken h... alınıyor, tedbir al... de komisyonlar ...

Oooh, kekâ! iş... işte mükemmel ... ziraat usullerini ... lar. Geç makinen... layı, ek tohumu, ... kendin yiyebildiğ... Avrupaya yardım... tıkır tıkır para ...

Hepsi âlâ ve ... de hepsi tamam ... sa başı hesapları... kırında amma, bi... ya soralım.

— Emmi, bu ... sil?

Namaza durur ... lerini gök yüzün... ile boynunu bük...

— Orasını All...

Yaa, efendim! ... makinemiz de v... larımız da var; s... ma biçebilir mi... vabını köylü da... bilir!,,

Baharda sel b... rak olmazsa bol ... akısı takdirde ell... mize dayayıp ha... mizin yüzüne ba...

Köylü dayı, ... cayır yanıp ka... bir az ötesinde ... ırmağın kenarınd... namazını kılar v... açıp Tanrısına y...

— Allahım, ya...

Bazan o ırmak... durur, amansız ... tarlanın ekinleri... belerini de, haj... süpürür. O zama... nını dar attığı b... de yine gök kub... rısına yalvarır:

— Bu rahmet... Ya rabbi!

Aaaah, Mar... zim yağmurlara ... hükmedebilseydi...

Bir dokun...

KÂĞIT ÜSTÜNDE TAMAM AMMA!.

Çok şükür, bütçe müzakereleri bitti, milletvekilleri istirahate çekildiler, hükûmet de bir müddet için soru önergelerine cevap yetiştirmek telâşından kurtulup rahatça çalışmak fırsatını buldu.

İlk faaliyet Tarım Bakanlığında belirdi. Gazeteler izahat veriyorlar. Ankaradan gayri yurdun beş yerinde teknik ziraat kursları açılacakmış, çiftçi çocuklarına buralarda yeni âletlerin kullanılması, teknik ziraat usulleri öğretilecek, elemanlar yetiştirilecekmiş.

Diğer taraftan, Marshall plânı gereğince Amerikadan alacağımız son sistem ziraat aletleri yakında memleketimize gelecek, ihtiyaç sahibi çiftçilerden kimisine peşin para ile, kimisine taksitle dağıtılacakmış. Bu işlerin düzenlenmesi için gereken hazırlıklar tamamlanıyor, tedbir alınıyor, vilâyetlerde komisyonlar kuruluyormuş.

Oooh, keka! işte bol bol toprak, işte mükemmel âlet ve işte teknik ziraat usullerini öğrenmiş elemanlar. Geç makinenin başına, sür tarlayı, ek tohumu, biç mahsulü; hem kendin yiyebildiğin kadar ye, hem Avrupaya yardım borcunu öde ve tıkır tıkır para kazan.

Hepsi âlâ ve rânâ, kâğıt üzerinde hepsi tamam amma... Evet masa başı hesaplarına göre işler tıkırında amma, bir de köylü dayıya soralım.

— Emmi, bu sene mahsul nasıl?

Namaza durur gibi el bağlar, gözlerini gök yüzüne diker, tevekkül ile boynunu büküp mırıldanır:

— Orasını Allah bilir, oğul!

Yaa, efendim! Toprağımız da var, makinemiz de var, teknik elemanlarımız da var; süreriz ekeriz amma biçebilir miyiz? İşte onun cevabını köylü dayı veriyor: "Allah bilir!,,

Baharda sel basmazsa, yazın kurak olmazsa bol bol mahsul alırız, aksi takdirde ellerimizi böğürlerimize dayayıp hazin hazin birbirimizin yüzüne bakarız.

Köylü dayı, kuraklıktan cayır cayır yanıp kavrulan tarlasının bir az ötesinde gürül gürül akan ırmağın kenarında abdestini alır, namazını kılar ve gök kubbeye el açıp Tanrısına yalvarır:

— Allahım, yağmur ihsan eyle!

Bazan o ırmak coşar, taşar, kudurur, amansız bir ejder kesilir; tarlanın ekinlerini de, köyün kulübelerini de, hayvanlarını da silip süpürür. O zaman köylü dayı, canını dar attığı bir ağacın tepesinde yine gök kubbeye el açıp Tanrısına yalvarır:

— Bu rahmet âfetini kes artık, Ya rabbi!

Aaaah, Marshall plânı şu bizim yağmurlara ve ırmaklara da hükmedebilseydi!

Cemal Refik

SANAT TELÂKKİSİ

Erkek — Çeşitli konser ve operetler var, niçin gitmiyorsunuz?

Kadın — Fakat seyircilerin çeşidi değişmiyor ki!.. Ayni insanlar, ayni kürkler, ayni şapkalar can sıkıcı oluyor!..

Şu Acaip Amerika

★ Brooklyn şehri posta müdürlüğü bir ilân neşretmiş, bundan böyle posta idaresinin köpek, kedi, yılan, ve tavşan nakliyatı yapmıyacağını, fakat buna mukabil, uzunluğu 50 santimetreyi geçmiyen tımsahları, arı, kaplumbağa ve bazı yer kurtlarını — ıslak yosun içinde gayet iyi ambalaj edilmek şartile — kabul edeceğini bildirmiştir.

★ San-Fransisko'da, muhtelif suçlardan dolayı Frank Avilez adında biri 400 sene hapse mahkûm edilmiştir. Mahkûm kararı temyiz etmiş, neticede cezasından 60 sene indirilmiştir. Binaenaleyh hapiste ancak 360 sene yatacaktır.

★ Sterling şehrinde bir adam iki jandarmadan, kendisini sebepsiz olarak beş dakika yolda durdurduklarından ve bu suretle yolda diğer bir otomobilin kazaya uğramasına sebep olduklarından dolayı 10.000 dolar tazminat istemektedir.

KAÇ BİN İSTEMELİ ?

Glascowlu bir kızla nişanlanan Samuel Golotstein, nişanlısını ziyaret etmek için Londradan ayrılırken, yaşlı bir tilki olan babası kendisine şunları söyler:

— Oğlum bilirsin ki ben daima senin saadetini düşünür ve iyi bir izdivaç yapmanı isterim. Kızın babası da vazifesini lâyikiyla yapmalıdır. Eğer namuslu bir adamsa kızı için 1000 lira dota vermesi lâzımdır. Eğer iflâs etmişse 2000 lira, şayet hapisteyse 5000 lira vermesi şarttır demiş.

Babasının daima bütün nasihatlarını itirazsız dinleyen genç, Glaskow'a gidişinden bir az sonra Londraya şu telgrafı çekmiş:

"Baba altı sene evvel asılmış. Kaç para istemeli ?,,

NİKÂH DAİRELERİNDEN HAYAT SAHNELERİNE

ERKEKLİK GURURU

— 50 —

Salona geçtiler, pikaba plâk koyup Hamiyet hanımla Şevki bey dans ettiler. Teyze hanımın ısrarlarına rağmen Firdes özür diledi, Şevki bey de pek fazla üzerine düşmedi.

Saat on birde Şevki bey:

— Arzu ederseniz gidelim artık.

Diyerek kalktı.

Firdes bu ziyareti hiç arzu etmiyordu. Bugün Şevki beye bir az yakınlık hissetmekle beraber onun evine gitmek kendisine ağır geliyordu. Oraya niçin gidecekti? Şevki beyin annesine; "işte geldim, beni görünüz, beğenirseniz oğlunuza alınız. Bu hususta lutfunuzu merhametinizi dileniyorum,, demeğe mi? Esasen bu şekilde hareket etmeğe ne hakkı var? Kendisi henüz Sabrinin nikâhının altında değil mi? Ondan ayrılmadan başka birile nasıl evlenebilir? Üstelik, satılık bir mal gibi Hamiyet hanımın yanı sıra dolaşıp kendini teşhir, edecek, büyük hanımfendi beğenirse alacak.

Gitmeğe niyeti yoktu. Sandalyeden kalkıp radyonun başına geçti. Hamiyet hanım:

— Ne yapıyorsun kızım? dedi. Gideceğiz, giyinip hazırlansana.

— Bir az rahatsızım. Bugün bana müsaade ediniz de...

— O nasıl söz, a kızım? Şevki bey bizi almak için geldi. Evde bekliyorlar. Sen gitmezsen olur mu hiç?

Şevki bey de yine o aşırı nezaketile boyun büktü:

— Annemi üzmek istemezsiniz her halde, hanımefendi.

Firdes itirazında ısrar edemedi, istemeye istemeye giyindi. Kapıdan çıkarken ayakları âdeta geriye doğru kayıyor, ruhu fena halde sıkılıyordu.

Otomobil tramvay cadesine çıktı, bir az ileride sağa saptı, dar loş sokaklar arasında bir müddet dolaştıktan sonra bir binanın önünde durdu. Şevki bey otobilden çıkıp zili çaldı, bir hayli bekledi ve nihayet demir kapının sol kanadında açılan sürgülü deliğe yaklaşıp bir şeyler fısıldamağa başladı. Firdes otomobilin içinden hayretle bakıyordu. Hamiyet hanıma:

— Bu nasıl ev? dedi. Şevki beyler o kadar zengin oldukları halde böyle yerde niçin oturuyorlar?

— Bu ev rahmetli babalarının yadigârıdır, kızım. Büyük hanımefendi mutaassıp bir kadındır. Züppe muhitlerine çıkmak istemiyor, telini duvağını sürüyerek gelin olduğu yuvadan ayrılmıyor. İstanbulun dört tarafında bir sürü apartımanları olduğu halde kendileri burada oturuyorlar. Şevki bey de şimdilik bekâr olduğu için annesinden ayrılmıyor. Ne zaman istese dayalı döşeli en lüks apartımana yan gelir.

— Tuhaf şey... Hâlâ kapıyı da açmadılar. Baksanız a, Şevki bey yabancı bir adam gibi delikten konuşuyor.

— Böyle eski, asılzade ailelerin gidişatına senin aklın ermez, hanım kızım. Onların gelenleri gidenleri pek çok - tur. Hanımefendi her misafirin yanına çıkmaz tabii. Meselâ Şevki bey arkadaşlarını alıp bir eğlenti yapmak için eve getirse annesi kendi dairesine çekilir, onları rahatsız etmez.

Ce. Re.

(Devamı var)

BABA ÖĞÜTLERİ:

Sayın Memur !..

Sayın memur!.. Bu sözü baba nasihatı bil;
Çabuk yükselmek için öğren bir yabancı dil.
Banka ve şirketlerde fazla lisan bilenler,
Büyük vazifelere geçiyor... Birer birer.

Sanma ki, güçlük çeker, zorlukla bunalırsın,
Bu pek kolay usuldür, bir LİNGUAFON alırsın.
Öğretmene lüzum yok.... Başarırsın pek çabuk,
Bunlarla ders alıyor Avrupada her çocuk.

Yükselmek istiyorsan mektup yaz bu adrese ,
LİNGUAFON gönderelim, bu günden başla derse...

LİNGUAFON ENSTİTÜSÜ
Ankara Cad. İstanbul

İtalyada elektrik arızaları

Nişanlı — Hay Allah müstahakını versin, sizin evdeyken bir gece olsun şu elektrik cereyanı kesilse ne olur?

"Travasso" dan

Sinema Dedikoduları

Bir senaryocu diyorki: "Amerikada istidadı olan bir artist derhal yükselir, sonra da çabuk alçalır ve yenisi yükselir.,,

"Fransada ise yükselmek için yirmi sene, çalışmak için de otuz sene lâzımdır. Artistlik mesleği on beş yirmi sene evvel istidat göstermiş insanlarla doludur, bunlar şimdi hâlâ istidatlarının gelirini toplarlar.

●

Andre Lang 16 yaşından küçük olanlara bazı filimleri yasak etmenin mânasız olduğunu, sinemaların üzerine filmin reklamı büyüklüğünden yazı ile yazılan bu cümlenin filme daha büyük bir reklam yapmaktan başka işe yaramadığını söylemiş ve eğer çocuklar kendi arzularına bırakılırsa, komik ve kowboy filimlerini görmek isteyecekleri aşk filimlerine katiyen gitmeyecekleri muhakkaktır demiş. Sonra da aşk filimlerinden zarar görüp, onları tenkide kalkışacak olanlar on altısından yukarı olanlardır, bu gibi filimleri eğer mümkünse onlara göstermemeli.

●

Orson Welles, Rita Hayworth'u kaybettiğinden dolayı enerjisini kaybetmemiş, hattâ bilâkis faaliyetini arttırmış bile. Şimdi İtalyada Lea Padovanı ile Desdemonedaki "Othello,, yu, Pirandello'nun eserindeki "İmparator,, u, "Cyrano dö Bergerac,, ı ve "Ulysse,, i hazırlamaktadır.

●

Fredric Marvh ,bir sinema mecmuasında yazdığı makalede, her sene umumî sulhu temin etmeye en çok yardımı dokunacak olan filmi de bir Nobel mükâfatı ile taltif etmek fikrinde olduğunu söylemiş.

●

Romada Linda Christian ile evlenen Tyrone Power, Holiyvvod'daki eski apartmanının eşyasından yalnız eski karısının hediyesi olan telefonunu muhafaza etmiştir. Demek ki ikinci madam Power birincinin telefonunu kullanacak.

●

On sene evvel yapılan istatistikte dünyada sinemaya gidenlerin sayısı haftada 220 milyonmuş. Bunlardan 86 milyonu Amerikada, 19 milyonu İngilterede, 4 milyonu Fransada geri kalan kısmı da başka yerlerde. Son istatistikde değişiklik görülmemiş.

●

Henry Fonda, Hollwoodda hiç güzel kadın bulunmadığını söylemiştir. Bu şehirdeki bütün kadınların fazla itinalı giyiniş ve boyanışları belki tabii güzelliklerinin meydana çıkmasına mani oluyordur ve onlar ancak sinema makinesi için güzeldirler demiş.

Birden Fazla Kadınla Evlenmeye Doğru

Amerikalı bilginlerden James Bender'in iddiasına nazaran 50 seneye kadar taaddü-di-zevecat, yani birden fazla kadınla evlenme bir mecburiyet olacaktır. Zira dünya yüzünde kadın sayısı fazladır. Yine bu âlime göre Amerikan kadınlarının çoğu poligami denilen birden fazla kadınla izdivac fikrine taraftardırlar.

Aleyhtar olanlar Amerika erkekleridir!

PÜRGOLİN MÜSHİL GAZOZU

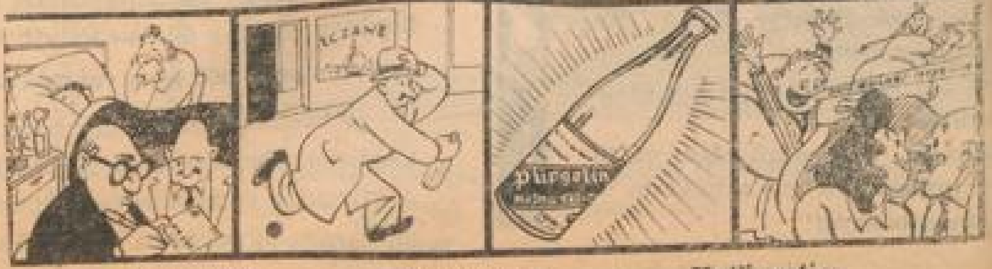

Hoş lezzet — Kolay içim — Kat'i netice

KISA HİKÂYE

MOD'UN ÖLÜMÜ

(Baş tarafı geçen sayıda)

Ertesi günü ve daha ertesi günlerde neşesizdi. Köpeğini alıp yürüyüşe çıkmıyordu...

Bir gece dayanamayıp sordum:

— Ne oldu, Mod? Eve döndüğümüzdenberi üzüntülü, kederli bir halin var. Niçin bana söylemiyorsun?

— Barbara, hiç bir şeyim yok, yirmi yaşındaki bir kız, artık eskisi gibi hoppa olamaz ya.

Sebebini söylemiyeceğini anlayınca ben de bir daha sormadım.

Her günkünden daha kederli göründüğü bir gün yine köpeğiyle sokağa çıkarken bahçe kapısından bana seslendi.

— Barbara!

— Ne var Mod?

— Köpeği götürmekten vazgeçtim, otomobille gideceğim. Hayvanın kayışını çıkar da rahat etsin.

— Mod keşke gitmesen, rahatsız görünüyorsun...

— Açık hava iyi gelir belki!

Otomobiline binip uzaklaşırken başıyla bana selâm verdi.

Bir daha da dönmedi.

Herkes V... yolundaki feci otomobil kazasından bahsetti. Ben inanmadım. Yaz tatsız, uzun, kederli geçti... Karrot zayıflıyor benden kaçıyordu, hemen hemen hiç bir şey yemez hale gelmişti. Bir gece Mod-un elbiselerinden birisinin üstüne yatırdım. Sevinerek ellerimi yalamaya başaldı...

Ertesi gün yanıma Karrot'u alarak Brian James'ın evine gittim, Mod'un ölmesinin sebebini anlamak istiyordum...

Karrot evin önünde garip garip havladı. Kayışını çıkarttım, hiç tereddüt etmeden Brian'ın dairesine çıkıp kapının önünde durdu.

Bir az sonra içeri girip oturduğum vakit tabii derhal Mod'dan bahsetmeğe başladık.

— Kazaya ben de inanmıyorum.. Yazlıktan dönüşünde, beraber istikbale ait projeler yapmıştık. Hiç ayrılmamaya karar vermiştik. Zevklerimiz huylarımız birdi. Beraber mesud olacağımıza kani idik. Bir gün Mod'a çocukluğumdan, ailemden bahsederek akrabalarımın ve arkadaşlarımın resimlerini koyduğum albümü gösteriyirdum... Sayfaları alâkayla çevirirken birden sordu:

— "Bu kim Brian? Sana çok benziyor,,

— "Büyük babam,,

— "Ne iş yapardı?,,

— "Çilingirmiş, ufak bir dükkânı varmış, çilingir oluşu hoşuna gitmedi mi?,,

— "Neden hoşuma gitmesin, bana bir az ondan bahsetsene.,,

" Hakkında çok şey bilmiyorum, annem babasını pek sevmezdi, ismi Tom Young idi...

"O günden sonra Mod değişti, büyük babamın çilingir oluşuna mı üzülüyordu? Kendisine sorduğum vakit!

— "Hayır, dedi. namuslu bir adam ne iş yaparsa yapsın. Fakat bakışları değişmişti... Ondan sonra bir daha eskisi gibi olmadı. Bazen yanılmış olduğunu, beni sevmediğini söyliyerek ayrılıyor. Ertesi günü ağlayarak tekrar geliyordu...,,

Brina James susunca, odayı derin bir sessizlik kaplamıştı. Duvarlara, şöminenin tuğlalarında oynaşan alevlere, halıya bakıyor... Mod'un bu odayı ne çok sevmiş olacağını düşünüyor, sonra da bütün çekmiş olduğu üzüntüleri kimseye belli etmemeye çalışarak sırrını beraber götürmüş olduğunu zannettiğini anlıyordum.

— Mod sizi seviyordu, dedim, yalnız bahardan beri hasta gibi idi... Belki de çok çalışmaktan. Resimleri bitirmek için geç saatlere kadar çalışıyordu. Hattâ annem uyuyabilmesi için ilâç veriyordu..

Akşam oluyordu. Gitmek için ayağa kalkarak karrot'u çağırdım. Hayvan gitmek istemeyince.

— Sizde kalmasını ister misiniz? dedim.

Cevap vermeden, Mod'un köpeğini okşadı, ben de tek başıma eve döndüm.

SON

Erkek — Çocukları uyutmak ne zormuş meğerse... Bir kere de tabancayı deneyeceğim!

"Fransız karikatürü"

AKSIRAN KİM?

Sovyet diktatörü hakkında bir çok hikâyeler ve tuhaf fıkralar uydurulduğu, bunlarla avunulduğu malûmdur. Berlin'in şark bölgesinde şimdi yeni bir fıkra dilden dile, gizlice dolaşmaktadır.

Moskovada bir gün Stalin nutuk verdiği sırada dinleyiciler arasından biri — en güzel bir cümlenin ortasına doğru — şiddetli bir sesle aksırır.

Diktatör sözünü ikmal etmez, cemaatten sorar:

— Kim aksırdı?

Derin bir sükût...

— Cevap yok, öyle mi? Peki, bana gizli polis teşkilâtı müdürünü çağırınız!

Müdür gelir ve şu emri alır.

— Ön sıradakileri kurşuna diziniz!

Emir yerine derhal getirilir. Stalin tekrar sorar:

— Aksıran kimdi?

Yine sükût.. Yine bir emir:

— İkinci sıradakileri kurşuna diziniz!

Nihayet üçüncü sual üzerine: üçüncü sıradan sıska, mecalsiz, zavallı bir adam titreyerek ayağa kalkar ve kekeler:

— Yoldaş Stalin! aksıran ben idim!

Stalin gülümser ve der ki:

— Çok yaşa! Şifalar olsun!

Nutkuna devam eder.

— Tuh Allah kahretsin. Tükürüklere basmadan yürünmüyor ki...

Yarın Zahmet Edemez misiniz ?

Mark Tuwain, saatini bir yankesicinin çarpmak istediğini farkedince, dedi ki:

— Affedersiniz, saatim bozuldu; az sonra saatçıya vereceğim. Yarın zahmet edemez misiniz.

"ERRARE HUMANUM EST,,

Bu söz lâtincedir, "Yanılmak insanın yaradılışı icabındandır,, mânasına gelir. Filvaki yalnız alelâde insanlar değil, pek meşhurları da daima yanılmışlar, yanılmaktan kurtulamamışlardır.

İşte size eski ve yeni zamana ait misaller:

★ Madam Sevigné'de, kahve ile trajedi müellifi Racine modasının çabuk geçeceğini iddia etmişti. Kahve şimdi daha çok içilmektedir ve Racine ise mütemadiyen oynanmaktadır!.

★ Filozof Kant, 1802 de yazdığı bir kitabta "kırlangıçlar kış mevsiminde suya girip saklanırlar,, diye yazmıştı. Bu kuşların sıcak iklimlere muhaceret ettiklerini düşünememişti!

★ Madam Stäel de, 1816 da şöyle yazıyordu: "Vergniaud, Fransanın en belâgatli bir hatibidir. Garat ise en değerli muharriri....,

Bugün ise her ikisinin de bahsi unutulmuştur!

★ 1881 senesinde ilk daktilo mektebini açan Miss White'nin bu hareketi kadınların şiddetli itirazına uğramıştı. Aldıkları kararda "kadının yazı makinesi işini yapmağa müsait bir bünyeye sahip olmadığını,, ileri sürüyorlardı.

Şimdi daktiloluk bir kadın mesleği ve sanatıdır!.

★ 17 Aralık 1903 tarihinde Amerikalı bir gazeteci, Wright biraderlerin tayyare muvaffakiyetini gazetesinde bildirince yalancı diye derhal işinden kovulmuştu.

Bir de bugünün rökorlarını düşününüz!

★ Meşhur otomobil yarışcısı Pollée, ilk defa otomobille 50 kilometre sürat temin edince yarış sonu demişti ki: "Bu sürati geçmeği kimseye tavsiye etmem. Zira boğulması muhakkaktır!..

Şimdi 20 misli fazla süratle gidiliyor ve kimse boğulmuyor!.

★ Sekiz sene evvel bir küçük keşif heyeti Cenubi kutupta hiç insan ayağı basmamış araziyi Fransaya ilhak etmişti. Resmi gazetede çıkan bir tebliğ ile hükûmet o arazide beyaz ayı avını yasak etti.

Bu yasak lüzumsuzdu; zira beyaz ayı ancak Şimal kutbunda bulunur!.

Menfaatinizi korumak istiyorsanız
AYDEDE
ye ilân veriniz çünkü:
AYDEDE
de çıkan ilânların ömrü bir günlük değildir

AYDEDE

SİYASİ HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,5	Lira
»	Memleket dışı	12	»
1 Senelik	Memleket içi	14	»
»	Memleket dışı	21	»

Süt çocuklarının beslenmesinde

VİTAMİNLERİN

Ehemmiyeti çok büyüktür.

ÇOCUKLARINIZI

ARI

Pirinç unlariyle besleyiniz.

Kalori ve Vitamin Bakımından

En mükemmel çocuk mamasıdır.

1944	1945	1946	1947	1948
İstanbul	İstanbul	İstanbul	İstanbul	İstanbul
	İzmir	İzmir	İzmir	İzmir
	Karşıyaka (İzmir)	Karşıyaka (İzmir)	Karşıyaka (İzmir)	Karşıyaka (İzmir)
	Galata	Galata	Galata	Galata
	Kadıköy	Kadıköy	Kadıköy	Kadıköy
	Pangaltı	Pangaltı	Pangaltı	Pangaltı
			Adana	Adana
			İskenderun	İskenderun
				Ankara (Anafartalar)
				Ankara (Yenişehir)
				Çarşıiçi (İzmir)
				Bursa
				Beşiktaş
				Beyoğlu

VE ŞİMDİ

K O N Y A

Şubemiz de 4 Mart 1949 dan itibaren hizmetinize giriyor.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Grip ve Nezleye Karşı

EN BAŞARILI İLÂÇ

KİNİNLİ

GRİPİN

dir.

HAKİKİASPİRİN
tozundan yapılmış
AA PİRİN
komprimeleri
SAFASPİRİN dir.

YENİ NEŞRİYAT:

AYLIK ANSİKLOPEDİ

İskit neşriyatından olan ve yıllardanberi büyük bir rağbet görmekte bulunan bu Ansiklopedinin Cilt 5, Sayı 58 nüshası neşredildi.

ÖĞRETMEN ANSİKLOPEDİSİ

Yine İskit neşriyatından olan bu eserin 1. nci sayısı çıktı. Talim ve Terbiye Kurulu üyesi Hakkı Tonguç tarafından yazılan (Öğretmen Ansiklopedisi) büyük bir ihtiyaca cevap vermektedir. Bütün öğretmenlere tavsiye ederiz.

Doktor Sadi Oral
Dahiliye Mütehassısı
Kadıköy Mühürdar caddesi 40 numarada muayenehanesini açmıştır.

Sahibi: F. KARAY
Yazı işlerini fiilen idare eden: Cemal Refik Delibaş
İdare yeri: Ankara Caddesi 98/2 İstanbul
Dizildiği yer: Murad KERMAN Mürettiphanesi
Basıldığı yer: TAN Matbaası

12 ayda 12 çekiliş

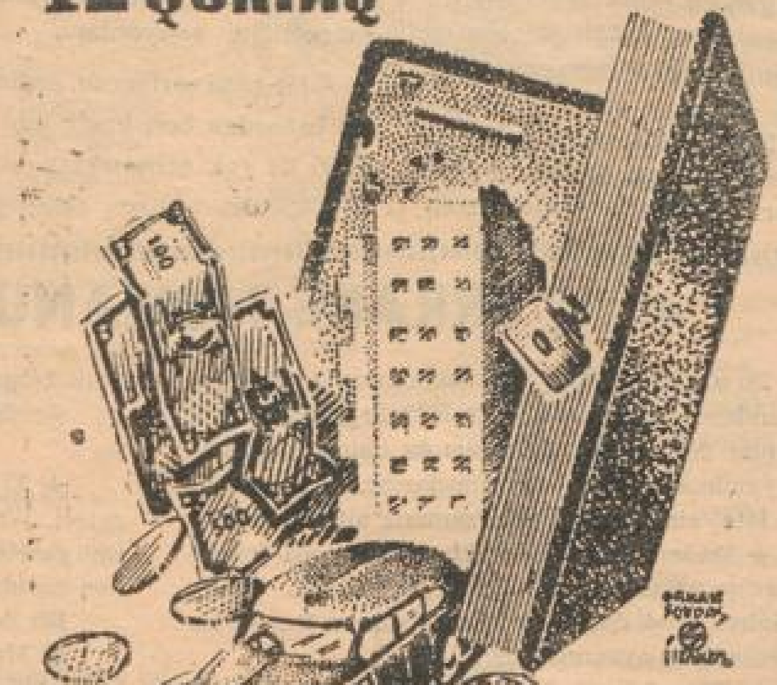

TÜRKİYE GARANTİ BANKASI

Çocuk Ansiklopedisi

Türkiyenin yalnız bütün çocuklarını değil hattâ bütün büyüklerini de ilgilendirir.

***

Bütün dünyanın bilgileri herkesin anlıyacağı tarzda sade olarak yazılmıştır.

***

Dikkati çeken büyük ve çeşitli resimlerle 2 Büyük Cilt, 1448 sayfa, 1783 Resim, 218 Mevzu

Fiyatı 15 Liradır.

İstanbul TAN Matbaası

TASARRUF HESAPLARI

1949 İkramiye Plânı

75000 Lira

Büyük ikramiyeler

3 Tane 10000 Lira
3 „ 5000 „
12 „ 1000 „

Çekilişe iştirâk için en az

100 liralık bir hesap açtırınız.

veya mevcut hesabınızı bu miktara yükseltiniz.

TÜRK TİCARET BANKASI

(Tesis tarihi: 1914)

İstanbul Şubesi: Tel. 24478
Osmanbey Ajansı: Tel. 80481